



Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Ienep skåjvij ja ibmahij birra (1)

■ Le ánj iehkeda guhkaga ja bieje áinigattja degu gá guokta sjævnjada æjvvalibá biejevve guovddela. Ájgge le giehttot ienebu dale daj skåjvij ja ibmahij birra majs la nav állo. Ja giehttun sij, dale da áhkátja ja boadnjátja dalloj gá tjáhkudallin sjævnjávjav ja gá garra dubáhka buolij roahkobijpaj sinna.

Tæksta/Járggálibme:
Ronald Urheim
Gávva: Erling Urheim

Ep la mij ulmutja gallok dán væráldin, gávnnuji ienebu gá mij ja gájkka ij maná tjielggit mij le. Dássju nágina boahhtuji ja máhtti giehttot ibmahij birra. Nav sij máhttin álget, sij da substastiddje gá sjævnjávjav tjáhkudallin ja gá ij lim dimbardáben jali gámán ietjá tjuovgga gá mij bádiij vuonánjálmes ja rájadij baldos suojevvanisájt juohkka tjielhka.

Midjij gudi viessop huj mælggat mañela, le buorre gá állo le tjáledum. Subtsasa skåjvij birra ja ietjá ibmahij birra le degu njálmálasj árbbe. Mij lij dáhpáduvvam, dav li ulmutja gullam ienep gá akti. Ja nav dat vierttij árrtot gá aktak ij tjállám. Ællim val divna sáme skåjve sæmme gá látte skåjve. Sieradus sájtij duola degu gadniha ja *huldra* gaskan gá gadninhin ij lim siejbbe degu *huldrán*.

Iehtjádijn gá sámijn lidjin trállá, dievájsinna árrto, gárttjeibmaha ja ietjá viessogij muoduga. Juokkir lágásj skåjve duodaj gávnnuji, javlli muhtema. Juohkka sajen ja juohkka ájge. Valla dálla da bahtari gá li nav állo tjuovga, nav állo jáhtulagá ja teknologalsj vædtsaga. Skåjve tjielhkadalli ienebut gá ávddála. Javlli sij gudi mák diehti ienebu gá iehtjáda.

Skåjve ja ja ibmaha li divna majt ulmusj ij máhte dádjadit jali tjielggit ietjas jergajn. Muhtema jáhkki skåjve da viessu ietjasa væráldin ja vuosedi ietjasa dássju duolla ja dálla. Sij soajtti árrtot buore jali bahá jali sij beri gávnnuji. Skåjve ihti muhttijn ja dahki juojddá dajna ulmuttijn gesi sij ietjasa vuosedi, várjjali jali baháv dahki. Viehkedi luondon bierrggit ja várjjali bahudagá ja vasjulatttaj vuosstáj. Jali aj beri balldi ulmutjav. Gá ulmutja giehttu skåjvij birra, de li da subtsasa jur balldemij birra. Skåjvij birra galggá subtsastit nav gá ulmutja ietja ja ij dajt ulmuttijt gáktuk tjamjmon adnet. Dannák la má aj gátjálvis majt sá lik dat skåjvve sidáj diededit dalloj ja dalloj. Ij la agev buorre diehtet. Javllin sij dale da dálusj sáme Divtasvuonan ja Hábmerin.

Iv das ienebu teorija birra, galgav dal farra giehttot skåjvij birra ja mali da. Vuostak giehttot sámij skåjvij birra. Duodden gávnnuji Vuona rijka skåjve ja aj gaskarijkkasasj skåjve, ma ihttuji sláhtajn, vánjusti hotellajn, dálusj oabme dábijin jali hávsajn ma vijddát manni værállda ábijt rastá.

Skåjve gávnnuji divna sebrudagajn ja dali jábbmega, vánjustiddje, sválgasa, niego, vuojno ja dat jáhkko juhte ibmaha gávnnuji. Gá guoktáj dajt juohkep, de li da konkrehtalsj skåjve vuostak ja nuppádis juokkir ibmaha majt ulmusj ij dádjada ma li. Gávnnuji lágev skåjve ja muhtemerráj sæmme állo ibmaha majt sáme subtsastalli vil uddnik. Sámij skåjve da lidjin rávgga, jábbmek, sválgas, æbok, vánasj, gubávnna, julsvæjnna, guottán, ganij ja stállo. Galgav dánna lagábut giehttot dale daj birra. Muhtemij birra nav gá ulmutjav.

Rávgga lij værámus

Rávgga lij værámus divna skåjvijs. Dat máhtij ulmutjav giesset nuorráj ja skippádit. Oalle *draugen* bárjástij muhttijn lakke tjáppis vantsajn ja gádoj



Illustrasjon, utsnitt av postkort fra 1902.

jus suv doarredi ja jáksi. Sámijn ij lim *draugen* valla jámiguttja gáttén ja tjátjen. Dan diehti sáme javllin *draugen* viertti árrtot ulmusj gut la fállam ja ij gávnnum.

Rávgga máhtij vádtset aktse lávke meras, jávres jali jággás. Valla máhtij aj boahtet ulmutja mañen jus ulmusj bádiij nuores jali jávres ja jággás. Sieldes vastak gá bádiij. Dat máhtij ulmutjav giesset nuorráj váj hávkká. Jus rávgga ulmutja juolkev tjábrrij, de máhttin rávga tjuvddemerka vuojnnut juolken. Rávgan lij dat dáhppe doahppit ulmutjav ja anedit vaj gásik ij besa.

Ulmusj máhtij ijmmut ja beri fiervváj sihtat viehkat, dákk gánná rávgga. Jus nágin ietjes dav vuojnij, de dat vierttij adnalit vaj ij fiervváj vuolge ja rádjat rávgav ierijt sujsta. Dálusj ulmutja javllin buoremus lij stálládit. Jus nágin jáhkij rávgga jali ietjá skåjvve boahá mañen, de galgaj goaháj suogñat ruoptobadáj. Dat la járgálit ietjas ja uvsa tjadá mannat hárdde ávdán ja tjalme álgus. De skåjvve ij besa goaháj ulmutja mañen. Jus nágin ietjes gá dán iesj vuojnnij duv rávgga tjuovvu, de sán stálládit ja járggálij uksagaskan gá galggi sisi.